

COLUMN: BANKKWARTETTEN?

Minister Wouter Bos redt her en der een Nederlandse bank. Fortis Bank Nederland, ABNAMRO Nederland en nu ook ING. Het kwartet is bijna compleet. Is dit belastinggeld verpatsen, of investeren in een goede zaak? Een paar oude Nederlandse gezegden brengen uitkomst.

VERTROUWEN KOMT TE VOET EN GAAT TE PAARD.

Überhaupt voorkomen dat het te paard vertrekt, heeft dus de voorkeur boven het weer te voet moeten binnenhalen. Haastige spoed mag dan zelden goed zijn, de staatssteun lijkt hier op dit moment het spreekwoordelijke uitzonderingsgeval.

VOORKOMEN IS BETER DAN GENEZEN.

Voorkomen dat er vraagtekens worden gesteld bij de solvabiliteit en de liquiditeit van een bank, leidt ertoe dat het vertrouwen in een bank niet wegsijpelt. Gezien hetgeen Lehman Brothers is overkomen, is het maar de vraag of genezen, via een reorganisatie in faillissement, wel een optie is. Voorkomen is inderdaad beter.

DE KOST GAAT VOOR DE BAAT UIT.

Nu investeren betekent voor Minister Bos dat voorkomen kan worden dat de vele spaarders van ING in binnen- en buitenland (naar schatting tezamen met een omvang van € 320 miljard) op de garantieregeling van de staat een beroep zullen moeten doen. Je moet er toch niet aan denken. Bijzonder is dat met de versterking van het vermogen van ING de kans alleen maar groter is geworden dat de overheid zijn belegging met rente terug zal zien.

ZACHTE HEELMEESTERS MAKEN STINKENDE WONDEN.

Aan de injectie door de staat kleven bijzondere voorwaarden. Die zijn alle niet aantrekkelijk voor het bestuur van banken. Zijn ze echter hard genoeg om geen stinkende wonden achter te laten? Lost dit het probleem van opportunistische handelende bankiers op? De bonussen aftoppen of verbieden is daarvan een onderdeel, maar salarissen kunnen worden ingeperkt, en het bestuur kan worden ontslagen. Paradoxaal genoeg leiden strenge maatregelen er echter ook toe dat een willekeurig bankbestuur niet meer bij de overheid om hulp zal willen aankloppen. Helaas is het dan zo dat later alsnog ingrijpen door de overheid alleen maar onevenredig duurder geworden zal zijn om de bovenstaande redenen. Bos was voor het ING-bestuur mild: het moest de bonussen inleveren. De Duitse Minister van Financiën Peer Steinbrück opteert voor een hardere toon. Voor de Duitse overheidsfinanciën mag gehoopt worden dat dit niet leidt tot te laat in plaats van tijdig ingrijpen. De tijd zal leren of Bos of Steinbrück de juiste toon had aangeslagen.

GELD MAAKT NIET GELUKKIG.

Maar een bonusregeling helpt de mens natuurlijk een heel eind vooruit. Gezien de perverse effecten van de bonusregelingen in het bankwezen - en dan vooral die bij enkele nu niet meer (zelfstandig) bestaande investment banks in de VS - en het controlerend tekort van aandeelhouders, zal er een moeilijke taak voor de toezichthouder bijkomen: het toezicht houden op bonusregelingen in het bankwezen. De bonusregeling van de toekomst zal een bankier aanzienlijk minder ver vooruit helpen.

DE HUID NIET VERKOPEN VOOR DE BEER GESCHOTEN IS.

Alle maatregelen mogen dan helpen, de problemen zijn nog niet voorbij. De beer is nog niet geschoten en de huid hopelijk nog niet verkocht. Bedenk overigens dat dit laatste wordt getroffen door het short selling verbod van de AFM.

Oscar Couwenberg
Director MBCF